

Artikkeli liittyy Eduskunnan kirjaston tietopakettiin: [Kansanvallan tulikoe : Radikaalivasemmiston sulkeminen eduskuntatyöstä ja kansanedustajien kohtalot Neuvostoliitossa](#)

Andrei Muravev on tutkija-historioitsija. Hän on valmistunut Petroskoin valtionyliopistosta vuonna 2008 pääaineenaan Suomen ja Pohjoismaiden historia, kielet ja kulttuuri. Muravev on toiminut tutkijana Suomessa vuodesta 2011 ja tohtorikoulutettavana Turun yliopistossa vuodesta 2014. Hänen tutkimuskohteitaan ovat Suomen ja Venäjän yhteinen historia, Suomen työväenliikkeen historia sekä suomalaiset Venäjällä ja venäläiset Suomessa. Tällä hetkellä työn alla on projekti ”Poliittinen siirtolaisuus Suomesta Neuvostoliittoon 1918–1938”. Projektin tavoitteena on tutkia Suomen eduskunnan entisten kansanedustajien kohtaloita Neuvosto-Venäjällä.

Andrei Muravev

**Suomesta Neuvostoliittoon vuosina 1918–1932 lähteneet poliittiset emigrantit
ja heidän myöhempi kohtalonsa**

(FSB:n Karjalan hallinnon arkistoaineistojen pohjalta)

Johdanto

Vuosina 1920–1930 enemmän kuin puolisen sataa entistä suomalaista ääriivasemmiston kansanedustajaa emigroitui Neuvostoliittoon. Suomalaisen parlamentarismien vuosisataisessa historiassa ei tällaista ilmiötä ollut aiemmin nähty eikä nähtäisi myöhemminkään. Mikä pani näin monet entiset suomalaiset kansanedustajat pakenemaan Neuvostoliittoon? Millaiseksi heidän kohtalonsa muodostui uusissa oloissa? Tässä artikkelissa tarkastellaan suomalaisten poliitikkojen emigroitumista Neuvosto-Karjalaan. Artikkelin perustuu FSB:n Karjalan tasavallan yksikön arkistoissa säilytettävien henkilökansioiden tietoihin.

Tarkastelu rajoittuu suomalaisen työväenliikkeen edustajiin, jotka olivat poliittisesti aktiivisia jo Suomessa ja toimivat eri aikoina kansanedustajina Suomen eduskunnassa. Artikkelin kirjoittamisessa on käytetty hyväksi vuosien 1937–1938 poliittisten vainojen uhreiksi joutuneiden, sittemmin rehabilitoitujen kansalaisten rikosjuttujen aineistoa. Suomessa kootaan, täydennetään ja syvennetään jatkuvasti tietoja entisistä ja nykyisistä kansanedustajista. Ilmi tulleet uudet tiedot Neuvostoliittoon 1920- ja 1930-luvuilla siirtyneiden entisten kansanedustajien elämästä ja kohtalosta, yleisten johtopäätösten tekeminen niistä ja niiden

systematisoiminen avaa uusia historiatietouden näkökulmia ja täydentävät kuvaa Suomen ja Neuvostoliiton historian vaikeasta ja ristiriitaisesta kaudesta.

Poliittisten emigranttien saapuminen vuoden 1918 jälkeen ja heidän toimintansa Neuvosto-Venäjällä

Vuoden 1918 tammikuusta toukokuuhun Suomessa käytiin lyhyt mutta verinen sisällissota. Yhtenä sen lopputulemana oli suomalaisten massamuutto kotimaastaan (vuonna 1918 kaiken kaikkiaan 13 000 ihmistä siirtyi itärajan taa)¹. Punapakolaisten joukossa oli punakaartilaisia, naisia, lapsia, vanhuksia ja ilman muuta myös punaisen Suomen johtajia, kuten entiset kansanedustajat Edward Gylling, Otto Ville Kuusinen, Yrjö Sirola jne. Kaiken kaikkiaan emigroituneiden kansanedustajien määrää oli 84, joista 56 lähti heti 1918 ja muut 1920- ja 1930-luvuilla. Tässä yhteydessä kannattaa mainita, että ”tynkäeduskunnan” kokoontuessa ensimmäiseen istuntoonsa vuoden 1918 toukokuussa paikalla oli ainoastaan yksi sosiaalidemokraattien edustaja². Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen eduskuntaryhmä oli ollut suurin vielä vuoden 1917 eduskunnassa. Vasemmistolaisia poliittisia toimijoita, jotka muuttivat Neuvosto-Venäjälle kärsittyään tappion vuoden 1918 kansalaissodassa, voidaankin luonnehtia suomalaisen poliittisen emigraation ensimmäiseksi aalloksi.

Osa keväällä 1918 Neuvosto-Venäjälle paenneista entisistä kansanedustajista loi siellä loistavan uran ja jätti nimensä kansainvälisen työväenliikkeen historiaan. Suomalaiset poliitikot lähtivät etsimään *oman olemassaolonsa muotoja*; kansalaissodan ja bolševistisen vallankumouksen olosuhteissa se saattoi tarkoittaa vain yhtä – suomalaisen kommunistisen puolueen perustamista. Otto Ville Kuusinen ja Yrjö Sirola kävivät Leninin kanssa keskusteluja puolueen perustamisesta kesällä 1918. Tapaamisen osanottajien muistelmissa on säilynyt maininta Leninin suomalaisille esittämästä kysymyksestä: *«Mitä kuuluu suomalaisille tovereille? Onko heistä tullut kommunisteja?»*³. On selvää, että bolševikit painostivat emigrantteja ja aloite puolueen perustamisesta tuli muilta kuin suomalaisilta.

Kommunistisen puolueen perustamisen lisäksi suomalaiset poliitikot osallistuivat myös Kommunistisen internationaalisen organisoimiseen ja toimintaan, opettivat Lännessä vähemmistökansallisuuksien yliopistossa (KUNMZ), jolle oli perustettu erityinen suomalainen osasto. Suomen kommunistisen puolueen johtajat luennoivat siellä usein ja nimekkäiden

¹ Невалайнен П. Изгой. Финская эмиграция из России 1917-1939 гг. СПб. 2005. с.112. [Nevalainen Pekka: Hylkiöt. Suomalainen emigraatio Venäjältä 1917-1939, Pietari 2005, s.112]

² Нувönen А. Suomen kommunistinen puolue 1918-1924. Helsinki. 1956. s.22.

³ Коронен М. М. Финские интернационалисты в борьбе за власть Советов. Л. 1969. с.19. [Koronen M.M. Suomalaiset internationalistit taistelussa neuvostojen vallan puolesta. Leningrad 1969, s. 19]

kommunistien ohella yliopistossa työskenteli myös entisiä suomalaisia kansanedustajia. Esimerkiksi Maria Letonmäki veti kursseja KUNMZ:ssä ja muissa kommunistisia agitaattoreita kouluttavissa oppilaitoksissa⁴. Yleisliittolaisen kommunistisen puolueen (NKP - bolševikkien) jäsenten suorittama marxismin klassikoiden suomennostyo oli merkittävä työsaarka Suomen puolella valmistellun vallankumouksen edistämisessä. Tätä työtä johtamaan pantiin entisiä kansanedustajia, jotka myös valvoivat käännösten ja ajankohtaisartikkeleiden julkaisutoimintaa Kirja-kustantamossa⁵. Suomalaiset poliittiset emigrantit olivat siis vastuullisissa tehtävissä, joissa he pystyivät hyödyntämään ajatteluaan ja osaamistaan.

Työllistyminen maailmanvallankumouksen valmistelun palvelukseen ja hiljainen sopeutuminen uusiin olosuhteisiin etenivät, mutta osansa oli myös sillä suopeudella, jolla neuvostojohto suhtautui suomalaisiin työväenliikkeen kollegoihin. V.I. Lenin osallistui suomalaisten pakolaisten avustustoimiin omakohtaisesti. Näin tapahtumia muistelee aikalaistodistaja: «*Vierailin jälleen kerran Iljitšin luona, kun Petrogradiin tulleet suomalaiset pakolaiset olivat alkaneet nähdä nälkää. Iljitš toimitti meille muutaman vaunullisen leipää*»⁶. Lenin suostui auttamaan suomalaisia ystäviä ja kannattajiaan, jotka vuosikymmenien ajan olivat olleet ”Venäjän vallankumouksen selusta”, antaneet aktiivisesti apuaan bolševikeille ja myötävaikuttaneet näiden menestykseen.

Punaisen Suomen poliittinen eliitti suoritti jo vuonna 1918 sille asetetun päätehtävän eli perusti Suomen kommunistisen puolueen. Se ei kuitenkaan ollut päämäärä vaan keino varsinaisen tarkoituksen saavuttamiseksi. SKP:n toiminnan tärkein suunta oli aseellisen vallankaappauksen ja vallankumouksen valmistelu Suomessa⁷. Tämän vuoksi entiset kansanedustajat pääsivät vastuullisiin ja korkeisiin tehtäviin ja virkoihin eri toimialoilla. Suomen kommunistisen puolueen toimintaa voidaan tässä vaiheessa pitää melko tuloksellisena. Lyhyessä ajassa laadittiin ja valmistettiin suuria määriä propagandistista ja ideologista kirjallisuutta: käsikirjoja, ohjeita, julistuksia ja ohjelmia. Paljon aineistoa onnistuttiin myös lähettämään rajan yli ja levittämään Suomessa, jossa oltiin varsin hyvin selvillä näistä valmisteluista. Sen vuoksi poliittinen tilanne pysyikin epävakana, hermostuneena ja jännittyneenä koko 1920-luvun ajan.

SKP:n tärkeitä toimintasuuntia olivat myös uuden punakaartin valmistelu, monilukuisten suomalaisten pakolaisten olojen järjestäminen ja taistelu neuvostojen puolesta Venäjän

⁴ Анкета арестованного М.Э. Летонмяки// П-3534. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 4. [Pidätetyn M.E.Letonmäen lomake//P-3534. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 4]

⁵ Анкета арестованного Т.К. Алавирта// П-2959 т.1 . Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 17. [Pidätetyn T.K.Alavirran lomake//P-2959, osa 1. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 17]

⁶ Латукка Ю. Ленин в подполье в Финляндии //О Ленине воспоминания зарубежных современников. М., 1962. с. 186. [Latukka Yrjö. Lenin maanalaisena Suomessa.// Ulkomaisten aikaisten muistelmia Leninistä. Moskova, 1962. s. 186]

⁷ SKP:n perustava kokous (25/VII-5/IX-18) //Suomen kommunistinen puolue. Puoluekokousten, konferenssien ja Keskuskomitean plenumien päätöksiä. Ensimmäinen kokoelma. Leningrad. 1935. s. 5.

kansalaissodassa. Entinen suomalainen kansanedustaja K.E.Korhonen osallistui Koltšakin vastaisiin taisteluihin, ja hänellä oli merkittävä asema suomalaisten pakolaisten asioiden järjestelyssä⁸. Vuonna 1918 hän liittyi Yleisvenäläiseen kommunistiseen puolueeseen (bolševikkeihin) ja sai tehtäväkseen organisoida suomalaisen siirtokunnan (siirtolan) Buin asemalle Kostroman alueelle. Korhosen johdolla sinne perustettiin Aino-niminen maatalouskommuuni⁹. Venäjän kansalaissota ja sen vaikeudet, kaikkialla vallinnut hävitys ja nälkä panivat kuitenkin epäilemään suomalaisen siirtolan elinkelpoisuutta ja olemassaolon mahdollisuuksia. Lopulta Korhosen toiminta lopahti ja hänet lähetettiin Luoteis-Venäjälle.

Suomalaisten poliittisten emigranttien toiminta Neuvosto-Karjalassa

Vuonna 1921 Karjalaan perustettiin Karjalan työkansan kommuuni (KTK), joka oli karjalaisten ensimmäinen itsenäinen hallinnollis-valtiollinen muodostelma. Idea oli lähtöisin Edward Gyllingiltä – entiseltä suomalaiselta kansanedustajalta. Neuvostoliiton luoteiskolkkaan tuli varustaa ”sillanpääasema” vallankumouksen ideoiden levittämiseksi koko Pohjois-Eurooppaan. Kansankomissaarien neuvoston puheenjohtaja V.I. Lenin asettui kannattamaan ajatusta. Suunnitelmien toteuttamiseksi oli ratkaistava ennen kaikkea henkilöstökysymykset – tarvittiinhan asiantuntijoita, joilla oli tietynlaista osaamista, kokemusta ja sopiva kansallisuus¹⁰. Tätä kautta monille poliittisen eliitin jäsenille avautui uusia mahdollisuuksia ja he saivat osaamiselleen käyttöä Karjalassa.

Hyvä esimerkki on Hanna Karhinen, entinen kansanedustaja, joka ryhtyi toimimaan yleisliittolaisen kommunistisen puolueen (bolševikkien) Karjalan osaston naisjaostossa. Sen jälkeen hänet siirrettiin Karjalan työkansan kommuunin valtiollisten laitosten kääntäjäksi ja tulkiksi¹¹. Karhinen, kuten monet muutkin asiantuntijat, oli tullut Karjalaan kommuunin johtaja Edward Gyllingin henkilökohtaisesta kutsusta. Suomalaiset poliitikot tunsivat toisensa jo Suomen ajoilta, mikä vaikutti heidän sijoittumiseensa Karjalassa vastuullisiin tehtäviin¹². Myöhemmin juuri tämä asiointila koitui monen suomalaisen kansanedustajan kohtaloksi.

⁸ Протокол допроса Корхонен К.Э.// П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 28. [K.E.Korhosen kuulustelupöytäkirja.//P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L.28]

⁹ Корхонен К.Э. Протокол допроса // П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 29. [K.E.Korhosen kuulustelupöytäkirja.//P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L.29]

¹⁰ Такала И.Р. Финны в Карелии и в России: История возникновения и гибели диаспоры. СПб.: Издательство «Журнал Нева», 2002. с. 12. [Takala Irina R. Suomalaiset Karjalassa ja Venäjällä: diasporan synty ja tuho. Pietari, Žurnal Neva, 2002, s. 12]

¹¹ Анкета арестованного Х.Ф. Кархинен// П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 29. [Pidätetyn H.F.Karhisen lomake//P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 29]

¹² Протокол допроса А.А. Усениус// П-5758. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 61.; Протокол допроса И.И. Перяля//П-3310. Архив УФСБ по республике Карелия. Л.12. [А.А.Useniuksen kuulustelupöytäkirja//P-5758. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 61; I.I.Perälän kuulustelupöytäkirja //P-3310. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 12]

Autonomisen tasavallan johtajiston hyviä ja jopa ystävällisiä keskinäisiä suhteita käytettiin perusteina suomalaisten pidättämiseen ja vangitsemiseen. Näin siis tapahtui myöhemmin – 1930-luvun lopulla, mutta 1920-luvun puolivälissä suomalaiset kansanedustajat olivat kysytyjä työntekijöitä Neuvostoliiton luoteisten alueiden poliittisissa ja yhteiskunnallisissa tehtävissä.

Suomeen jääneet vallankumouksellisen työväenliikkeen aktivistit jakoivat kommunismin ihanteet mutta kannattivat emigranttikommunisteja maltillisempaa poliittista linjaa. He valitsivat tiekseen laillisen yhteiskunnallisen taistelun proletariaatin oikeuksien puolesta ja perustivat vuonna 1920 Suomen sosialistisen työväenpuolueen (SSTP). Puolueohjelman ensimmäisessä artiklassa tavoitteeksi asetettiin – «yhdessä muiden maiden työväenpuolueiden kanssa pyrkiä muuttamaan valtion kapitalistista järjestystä sosialistiseksi ja vapauttamaan työväenluokka pääoman harjoittamasta hyväksikäytöstä»¹³. Vuonna 1922 puolue osallistui ensimmäistä kertaa eduskuntavaaleihin ja siitä tuli heti eduskunnan neljänneksi suurin. Vaikka SSTP oli statukseltaan laillinen, viranomaiset selvittivät sen yhteyksiä kielletyn kommunistisen puolueen kanssa, mistä saatiin muodollinen syy puolueen kieltämiseen ja hajottamiseen vuoden 1923 elokuussa. Poliisi pidätti kansanedustajia, puoluelehden toimittajia ja muita aktiiveja, minkä jälkeen heidät tuomittiin eripituisiin vankeusrangaistuksiin. Hallitsevat piirit käyttivät oikeuskäytäntöä hyväkseen poliittisen taistelun välineenä. Vuosina 1920–1923 tuomittiin 1550 valtiopetoksesta tai sen valmistelusta syytettyä henkilöä¹⁴.

Vankilasta vapauduttuaan jotkut vasemmistoradikaalin työväenliikkeen aktivistit jatkoivat hellittämätöntä taisteluaan kommunistisen yhteiskuntajärjestyksen puolesta. Suomessa oli vielä mahdollista agitoida kommunismia ja tehdä poliittista työtä laillisissa yhteiskunnallisissa järjestöissä. Vuoden 1924 tammikuussa perustettiin **Sosialistinen Työväen ja Pienviljelijöiden Vaalijärjestö** (STPV), joka saman vuoden huhtikuussa pidetyissä vaaleissa sai 23 eduskuntapaikkaa. Juuri tämä kiinnitti poliisiviranomaisten ja äärioikeistolaisten erityistä huomiota, ja 1920-luvun loppupuolella nämä ryhtyivätkin yhä lisääntyvässä määrin vasemmiston vastaisiin toimiin. Lapuanliikkeen edustajat hävittivät kirjapainoja ja uhkailivat vasemmistolaisia fyysisellä väkivallalla, kun taas Vientirauha-yhdistys taisteli poliittisia lakkoja vastaan¹⁵. Suomen yhteiskunnalliset ja taloudelliset kriisit radikalisoivat poliittista taistelua. Väkivalan uhka ja työllistymisvaikeudet vankeusajan jälkeen pakottivat monet suomalaiset vasemmistoradikaalit jättämään kotimaansa ja muuttamaan Neuvostoliittoon. 1920-luvun jälkipuoliskolla Neuvostoliittoon siirtyneet vasemmistolaiset muodostavat suomalaisen

¹³ Цит. По.: Suomen sosialistisen työväenpuolueen ohjelma. Helsinki. 1920. s. 3. [Sitaatti]

¹⁴ Mäkelä J. Oikeuskäyttö Suomen politiikassa 1918-1939. Turku. 1976. s. 308.

¹⁵ Lampinen K., Sirkiä M. Lakonmurron kuva – Vientirauhan toiminta ja poliittinen lehdistö 1920-1939. Turku. 1994. s. 8-9.

poliittisen emigraation toisen aallon, joka oli lukumäärältään vuoden 1918 pakolaisaaltoa pienempi.

Juuri viranomaisten harjoittama vaino ja oman osaamisen hyödyntämisen mahdottomuus kotimaassa ajoivat entiset kansanedustajat etsimään parempaa elämää¹⁶. Niistä 92 SDP:n suomalaisesta kansanedustajasta, jotka 1910-luvulla osallistuivat eduskuntatyöskentelyyn, 56 siirtyi rajan yli. Sen lisäksi 74 suomalaisesta SSTP:n ja STPV:n kansanedustajasta, jotka 1920-luvulla osallistuivat eduskuntatyöskentelyyn, 28 siirtyi rajan yli Neuvostoliittoon. 84 henkeä on varsin huomattava luku, ottaen huomioon, että Suomen eduskunnassa on yhtäaikaaisesti 200 kansanedustajaa. Tosiasia käy vieläkin merkittävämmäksi, jos otetaan huomioon, että luvussa eivät ole mukana ne kansanedustajat, jotka jättivät kotimaansa punaisten häviön jälkeen vuonna 1918.

Keväällä 1918 suomalaiset ylittivät rajan junalla tai laivalla Petrogradin suuntaan, kun taas 1920-luvun loppupuolella tällaista mahdollisuutta ei ollut, vaan suomalaiset joutuivat ylittämään rajan laittomasti. Vuosina 1920–1930 suomalaisten loikkareiden rajanylitykset muuttuivat joukkoilmiöksi. Niiden 15 000 loikkarin joukossa, jotka 1920- ja 1930-luvuilla ylittivät rajan paremman elämän toivossa, poliittiset aktivistit olivat pienenä vähemmistönä, mutta heitä kohdeltiin neuvostomaassa huomattavasti suopeammin kuin tavallisia loikkareita¹⁷. Vuoden 1927 lopussa entinen SSTP:n kansanedustaja O. Ikonen ylitti rajan poikansa Veikon kanssa. Veskelyksen (Veškelitsa) kylässä neuvostoliittolainen rajapartio otti heidät kiinni ja toimitti petroskoilaiseen vankilaan. Siellä he viettivät viikon ajan, kunnes heidän henkilöllisyydestään pystyttiin varmistumaan. Ikoset vapautettiin toipumaan lomakotiin ja lähetettiin jonkin ajan kuluttua tasavallan eri piireihin vastuunalaisiin tehtäviin¹⁸. Sama kohtelu – kiinni ottaminen rajalla, henkilöllisyyden selvittäminen, lomailu ja sijoitus vastuullisiin tehtäviin – odotti kaikkia entisiä kansanedustajia. Toisin kävi sadoille suomalaisille loikkareille, jotka kävivät läpi sisäministeriön viranomaisten pitkän ja usein epämiellyttävän tarkastusproseduurin¹⁹.

1900-luvun ensimmäisen puoliskon aikana kontaktit Suomen ja Neuvostoliiton raja-alueella olivat verrattain intensiivisiä. Tätä asiointilaa käyttivät hyväkseen niin salakuljettajat kuin SKP:n edustajatkin, joiden oli ylitettävä raja laittomasti tai lähetettävä postia rajan yli. Entinen kansanedustaja Antti Nahkala ylitti rajan Leningradin alueella puolueen järjestämän saattajan kanssa, minkä jälkeen häntä oli Neuvostoliiton puolella vastassa Toivo Antikainen.

¹⁶ Протокол допроса З.А. Урпилайнен// Ф/П – 4635 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 5. [Z.A. Urpilaisen kuulustelupöytäkirja//F/P – 4635, FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 5]

¹⁷ Вихавайнен Т. Сталин и финны. СПб. 2001. с. 83. [Vihavainen Timo, Stalin ja suomalaiset. Pietari, 2001, s. 83]

¹⁸ Иконен О.И. Анкета арестованного //Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 30. [Pidätetyn Ikonen O.I. lomake// F/P-5627. FSB:n Karjalan hallinnon arkisto. L. 30]

¹⁹ Такала И.Р. Финны в Карелии и в России: История возникновения и гибели диаспоры. СПб.: Издательство «Журнал Нева», 2002. с.38. [Takala Irina P. Suomalaiset Karjalassa ja Venäjällä. Diasporan synty ja tuho. Pietari, Žurnal Neva, 2002, s. 38]

1920-luvulla oli olemassa muitakin tapoja ylittää raja. Suomalaiset poliittiset loikkarit käyttivät mitä erilaisimpia reittejä. A.A. Usenius (kansanedustaja vuosina 1917-1918) siirtyi ensin Ruotsiin, sitten Viron kautta Petrogradiin ja lopulta Petroskoihin²⁰. Myös Norjan ja Murmanskin kautta kulki yksi reitti. Suosituin reitti kulki kuitenkin suoraan rajan yli ikimetsien ja soiden läpi.

Toisen emigranttiaallon kansanedustajat lähetettiin talous- ja hallintotehtäviin (Karjalan) piireihin, kun taas ensimmäisen aallon edustajat oli nimitetty ensisijaisesti yhteiskunnallisiin ja poliittisiin tehtäviin. Tähän tilanteeseen johtivat tietyt olosuhteet. Ensinnäkin 1920-luvun äärivasemmistolaisten kansanedustajien koulutustausta poikkesi kollegoista, jotka olivat toimineet kansanedustajina maailmansotaa edeltäneellä kaudella. M. Noposen monografiassa tarkastellaan äärivasemmistolaisten puolueiden kansanedustajien sosiaalista taustaa kahden maailmansodan välisenä kautena. Kirjoittajan johtopäätös on, että kansanedustajien enemmistö oli taustaltaan työväenluokan ja älymystön edustajia. Toinen johtopäätös on, että vasemmistopuolueiden edustajat ovat Suomen parlamentarismien koko historian ajan olleet kaikkein nuorimpia ja vähiten koulutettuja²¹. Enemmistö sosialidemokraattisen puolueen edustajista, jotka sittemmin johtivat SKP:tä, oli yliopistokoulutuksen saaneita.

Kun Suomen kommunistisen puolueen keskusapparaatin henkilöstötarpeet oli jo tyydytetty vuoden 1918 emigranteilla, myöhemmin saapuneet poliitikot ohjattiin tehtäviin, joissa heidän kokemuksensa oli enemmän tarpeen, ja nimenomaan Karjalaan, jossa täyttää vauhtia kehitettiin karjalaista autonomiaa. Suurimmalta osalta 1920-luvun loikkarikansanedustajia puuttui erikoisalan koulutus, mikä ei estänyt Karjalan autonomian viranomaisia nimittämästä heitä korkeisiin ja vastuullisiin tehtäviin. Hyvä esimerkki on K.E. Korhonen, jolla oli vain kansakoulutausta, mutta joka siitä huolimatta johti koulua Kalevalan piirissä²². Jaakko Mäki pani vielä paremmaksi: Neuvostoliittoon siirryttyään hän harjoitti lääkärintointia neljän vuoden kansanopistokoulutuksen pohjalta²³. Karjalassa entiset suomalaiset kansanedustajat otettiin avosylin vastaan; heille järjestyi työn lisäksi asunto, sosiaalisia etuja ja Neuvostoliiton kansalaisuus.

Karjalan autonomisen tasavallan pääkaupungissa entiset suomalaiset kansanedustajat asuivat melko tiiviisti kaupungin keskustassa. Työpaikat olivat arvostettuja – esimerkiksi Hanna

²⁰ Протокол допроса А.А. Усениус// П-5758. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 60. [А.А. Useniuksen kuulustelupöytäkirja//P-5758. FSB:n Karjalan hallinnon arkisto. L. 60]

²¹ Noponen M. Kansanedustajien sosiaalinen tausta Suomessa. Porvoo. 1964.

²² Анкета арестованного Корхонен // П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 4. [Pidätetyn Korhosen lomake// P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L. 4]

²³ Анкета арестованного Я.Ф. Мяки // Ф/П-3316 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 3. [J.F.Mäen lomake//F//P-3316. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L. 3]

Kohonen ja Tyyne Salomaa toimivat kirjastonhoitajina²⁴. Karjalan piireihin lähetetyt suomalaiset poliitikot toimivat hekin johtavissa ja vastuullisissa tehtävissä sovhoosien johtajina ja opettajina.

Suomalaisen poliittisen emigraation kolmas ”aalto” ja sen sija Karjalan yhteiskunnallisessa ja poliittisessa elämässä

Suomen eduskunta hyväksyi syksyllä 1930 niin kutsutut kommunistilait, joilla tähdättiin kaiken äärivasemmistolaisen toiminnan kieltämiseen. Viranomaisilla oli nyt valtuudet pidättää äärivasemmistolaisesta toiminnasta epäiltyjä, ja äärioikeistolaisten aktiivisuus johti kevättalvella 1929–1930 väkivaltaisuuksiin ja lainrikkomuksiin. Vuoden 1930 elokuussa Lapuan liikkeen aktivistit kyyditsivät STPV:n kansanedustaja Lauri Juho Sylvester Perälän Itä-Suomeen. Siellä lapualaiset pakottivat hänet ylittämään rajan uhaten teloituksella²⁵. Monen vasemmistoaktivistin terveys alkoi horjua ja henki oli vaarassa; he perustelivatkin päätöstään siirtyä rajan yli Neuvostoliittoon juuri hengenvaaralla ja pelolla omaistensa puolesta. Poliisin ja äärioikeistolaisten harjoittaman vainon vuoksi saman ratkaisun teki myös Siina Urpilainen²⁶. Juuri tätä maanalaisen kommunistisen liikkeen aktivistien ja laillisen työväenorganisaation edustajien päätöstä ylittää Neuvostoliiton raja paremman elämän toivossa voi kutsua suomalaisten poliittisen emigraation kolmanneksi aalloksi.

Rehabilitoitujen entisten suomalaisten kansanedustajien rikosjuttujen kansioita (joita nyt säilytetään FSB:n Karjalan hallinnon arkistoissa) tutkittaessa käy ilmi, että juuri 1930-luvulla tulleet kommunistit päätyivät Karjalan pohjoisiin piireihin. K.E. Korhonen ja O.I. Ikonen tekivät opettajan työtä Kalevalan ja Kemin piireissä, vaikka kummallakaan ei ollut opettajan koulutusta²⁷. Ensimmäisen aallon poliittiset emigrantit sen sijaan olivat tyypillisesti jääneet työhön suuriin kaupunkeihin kuten Moskovaan ja Leningradiin tai Karjalan pääkaupunki Petroskoihin.

Huomattava määrä vuonna 1918 Neuvostoliittoon siirtyneitä suomalaisia emigrantteja liittyi Yleisliittolaiseen kommunistiseen puolueeseen (bolševikkeihin). Sen sijaan myöhempien aikojen suomalaiset poliittiset emigrantit (entiset kansanedustajat) olivat selvästi skeptisempiä

²⁴ Анкета арестованного Х.Ф. Кохонен// Ф/П-3044 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 3.; [Pidätetyn H.F.Kohosen lomake//F/P-3044. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L. 3] Анкета арестованного Т.Г. Саломая// Ф/П-4450 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 21. [Pidätetyn T.G.Salomaan lomake//F/P-4450. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L. 21]

²⁵ Протокол допроса И.И. Перяля// Ф/П - 3310. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 10. [I.I.Perälän kuulustelupöytäkirja//F/P – 3310. FSB:n Karjalan hallinnon arkisto. L.10]

²⁶ Протокол допроса З.А. Урпилайнен// Ф/П - 4635 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 6. [Z.A.Urpilaisen kuulustelupöytäkirja//F/P – 4635. FSB:n Karjalan hallinnon arkisto. L.6]

²⁷ Протокол допроса О.И. Иконен //Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 5. [O.I.Ikosen kuulustelupöytäkirja//F/P – 5627. FSB:n Karjalan hallinnon arkisto. L.5]

bolševikkeihin liittymisen suhteen – puolueeseen liittyminen ei selvästikään ollut mikään joukkoliike. Sen sijaan monet heistä jäivät Suomen kommunistisen puolueen jäseniksi, mikä päätös vaikutti suoraan heidän kohtaloonsa; 1930-luvun lopussa monet SKP:n jäsenet joutuivat Neuvostoliiton suuren terrorin uhreiksi.

Lopun aikojen airuena suomalaisille poliittisille emigranteille oli se, että heidät erotettiin viroistaan. Entinen suomalainen kansanedustaja O.I. Ikonen toimi pitkään piirin postimestarina ja sittemmin opettajana Kemin piirissä. Kaksi kuukautta ennen pidättämistään hän menetti työpaikkansa ja hänet lähetettiin sekatyömieheksi Onegan metallurgian tehtaalle²⁸. Uran laskusuunta oli kuitenkin vasta ensimmäinen askel. Seuraavassa vaiheessa epäillyt siirrettiin lähemmäksi tutkintapaikkaa eli Petroskoita. Sitä seurasi usein pidätys ja syyte Neuvostoliiton rikoslain pykälän 58 nojalla eli vastavallankumouksellisen toiminnan takia. Niistä entisistä suomalaisista kansanedustajista, joiden rikosjuttujen kansiot on arkistoitu Karjalan tasavallan FSB:n arkistoon, 17 tuomittiin teloitettavaksi. Lisäksi pitkiin vankeusrangaistuksiin tuomittiin yhdeksän kansanedustajaa, joista kolme kuoli vankileirillä.

Suomalaisille poliittisille emigranteille esitetyt syytteet voidaan jakaa kolmeen kategoriaan: vakoilu, kansallismielisyys ja tihutyöt. Tutkintaviranomaiset käyttivät kaikkia mahdollisia keinoja syytteen nostamiseksi. Hanna Karhisen vangitsemisen syy oli se, että tämä oli toiminut illegaalina USA:ssa Suomen kommunistisen puolueen toimeksiannosta²⁹. A.A. Usenius sai syytteen vakoilusta Ruotsin hyväksi. Tyyne Salomaa sai kuolemantuomion sen vuoksi, että hänen väitettiin osoittaneen halveksuntaa venäläisiä ja karjalaisia lapsia kohtaan toimiessaan lastenkodin johtajana Petroskoissa³⁰. O. Ikosta syytettiin kansanopetuksen tason romahduttamisesta koulussa, joka oli annettu hänen johdettavakseen³¹.

Suomalaisen ääriivasemmistolaisen työväenliikkeen ja sen toimijoiden historia on täynnä raskaita ja traagisia tapahtumia. Julkivasemmistolaisia vainottiin Suomessa vallitsevan porvarillisen yhteiskuntajärjestyksen vihollisina. Heidät leimattiin Moskovan vakoojiksi ja kommunismin agenteiksi, he viruivat vankiloissa ja joutuivat vainon kohteeksi sieltä vapauduttuaankin. He ja heidän perheensä olivat alituisesti vaarassa. Tästä huolimatta ääriivasemmistolaiset pitivät kiinni vakaumuksestaan. Olosuhteet pakottivat heidät siirtymään kotimaansa ulkopuolelle paremman elämän toivossa. Tämän seurauksena syntyi suomalainen poliittinen emigraatio Neuvostoliittoon.

²⁸ Протокол допроса О.И. Иконен // Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 31. [O.I. Ikonen kuulustelupöytäkirja//F/P-5627. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L.31]

²⁹ Приговор Х.Ф. Кархинен// П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 34. [Hanna F. Karhisen tuomio// P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto. L.34]

³⁰ Приговор Т.Г. Саломая // Ф/П-4450. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 21. [T.G. Salomaan tuomio//F/P-4450. Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto. L. 21]

³¹ Протокол допроса О.И. Иконен // Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 31. [O.I. Ikonen kuulustelupöytäkirja//F/P-5627. Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto. L. 31]

Lopuksi

Suomalaisen poliittisen emigraation ensimmäinen aalto osui kevätkesälle 1918, kun punaiset olivat hävinneet kansalaissodan. Toinen vaihe osui 1920-luvun keskivaiheille, kun Neuvostoliittoon siirtyi vankeudesta vapautuneita työväenliikkeen aktivisteja, joista osa oli entisiä kansanedustajia. Kolmas aalto huuhtoutui Neuvostoliittoon 1930-luvun alkupuolella, kun Suomessa hyväksyttiin nk. kommunistilait, jotka pakottivat äärivasemmistolaiset maan alle tai emigraatioon. Kukin näistä vaiheista tai 'aalloista' oli omanlaisensa, mutta yhteistä niille kaikille oli, että ne olivat Suomessa vallinneen akuutin sisäpoliittisen kriisin synnyttämiä. Kolmen aallon seurauksena Neuvostoliiton alueella vaikutti kaksi ryhmää kansanedustajia: ensimmäinen oli paennut Suomesta vuonna 1918 ja toinen muodostunut niistä, jotka olivat siirtyneet Neuvostoliittoon vapauduttuaan vankilasta Suomessa. Tuomiot oli annettu poliittisen, perustuslainvastaisen toiminnan vuoksi. Ajallisesti ilmiötä kesti yli 14 vuotta, vuodesta 1918 vuoteen 1932, jolloin viimeinen suomalainen äärivasemmistolainen kansanedustaja pakeni Neuvostoliittoon. Neuvostomaassa suomalaiset otettiin aluksi avosylin vastaan. Suomalaiset poliittiset emigrantit osallistuivat Suomen kommunistisen puolueen perustamiseen ja siihen liittyviin toimiin. Stalinin suuren terrorin aikana monien suomalaisten elämä käytännössä tuhottiin.

Kirjallisuusluettelo

1. Невалайнен П. Изгои. Финская эмиграция из России 1917-1939 гг. СПб., 2005. [Alkuteos Punaisen myrskyn suomalaiset. Suomalaisten paot ja paluumuutot idästä 1917–1939, Helsinki 2002].
2. Вихавайнен Т. Сталин и финны. СПб. 2000. [Alkuteos Stalin ja suomalaiset. Helsinki 1998].
3. Noponen M. Kansanedustajien sosiaalinen tausta Suomessa. Porvoo. 1964.
4. Saarela T. Suomalaisen kommunismin synty 1918–1923. SHS. Helsinki. 1996.
5. Saarela T. Suomalainen kommunismi ja vallankumous 1923–1930. SHS. Helsinki. 2008.
6. Huvönen A. Suomen kommunistinen puolue 1918–1924. Kansankulttuuri. Helsinki 1968.
7. Такала И.Р. Финны в Карелии и в России: История возникновения и гибели диаспоры. СПб.: Издательство «Журнал Нева», 2002. [Takala Irina R. Suomalaiset Karjalassa ja Venäjällä: diasporan synty ja tuho. Pietari, Žurnal Neva, 2002, s. 12]
8. Lampinen K., Sirkiä M. Lakonmurron kuva – Vientirauhan toiminta ja poliittinen lehdistö 1920–1939. Poliittisen historian pro gradu –tutkielma. Turun yliopisto 1994.
9. Mäkelä J. Oikeuskäyttö Suomen politiikassa 1918–1939. Turku. 1976.

Julkiset asiakirjat

1. SKP:n perustava kokous (25/VII-5/IX-18) //Suomen kommunistinen puolue. Puoluekokousten, konferenssien ja Keskuskomitean plenumien päätöksiä. Ensimmäinen kokoelma. Leningrad. 1935.
2. Suomen sosialistisen työväenpuolueen ohjelma. Helsinki. 1920.
3. Латукка Ю. Ленин в подполье в Финляндии //О Ленине воспоминания зарубежных современников. М., 1962. [Latukka Yrjö. Lenin maanalaisena Suomessa// Ulkomaisten aikalaisten muistelmia Leninistä. Moskova, 1962. s. 186]

Lähdeluettelo (Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto)

1. Анкета арестованного Т.К. Алавирта// П-2959 т.1 . Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn Т.К.Алавирran lomake//P-2959, osa 1. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]

2. Анкета арестованного М.Э. Летонмяки// П-3534. Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn M.E.Letonmäen lomake//P-3534. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
3. Протокол допроса Корхонен К.Э.// П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. [K.E.Korhosen kuulustelupöytäkirja.//P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
4. Анкета арестованной Х.Ф. Кархинен// П-12487. Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn Hanna F. Karhisen lomake// P-12487. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
5. Анкета арестованного Иконен О.И. //Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn O.I.Ikosen lomake //F/P-5627. Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto]
6. Протокол допроса А.А. Усениус// П-5758. Архив УФСБ по республике Карелия. [A.A.Useniuksen kuulustelupöytäkirja//P-5758. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
7. Иконен О.И. Протокол допроса // Ф/П-5627. Архив УФСБ по республике Карелия. [O.I.Ikosen kuulustelupöytäkirja//F/P-5627. Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto]
8. Анкета арестованного Я.Ф. Мяки // Ф/П-3316 Архив УФСБ по республике Карелия. [J.F.Mäen lomake//F//P-3316. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
9. Анкета арестованного Кохонен Х.Ф. // Ф/П-3044 Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn K.F.Kohosen lomake//F/P-3044. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto]
10. Анкета арестованного Саломая Т.Г. // Ф/П-4450 Архив УФСБ по республике Карелия. [Pidätetyn T.G. Salomaan lomake//F/P-4450. Karjalan tasavallan FSB:n hallinnon arkisto]
11. Протокол допроса И.И. Перяля//П-3310. Архив УФСБ по республике Карелия. Л.12. [I.I.Perälän kuulustelupöytäkirja //P-3310. FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 12]
12. Протокол допроса З.А. Урпилайнен// Ф/П – 4635 Архив УФСБ по республике Карелия. Л. 6. [Z.A.Urpilaisen kuulustelupöytäkirja//F/P – 4635, FSB:n Karjalan tasavallan hallinnon arkisto, L. 6]

Liite

Suomalaiset äärivasemmistolaisen työväenliikkeen kansanedustajat vuosina 1908-1930 ja heidän emigroitumisensa Neuvostoliittoon.

Suku- ja etunimi	Vaalipiiri, josta valittu eduskuntaan	Emigroituminen Neuvostoliittoon	Toiminta neuvosto viranomaisissa	Poliittisen vainon uhri
Aalle-Teljo Ida 1875 - 1955	Turun läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.10.1917	kyllä	ei	ei
af Ursin, Nils Robert (N.R.) 1854 - 1936	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.7.1908	kyllä	ei	ei
Airola Matti s. 1882	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 1.8.1908 - 31.10.1917, Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.11.1917 - 16.5.1918	kyllä	ei	kyllä
Alavirta Toivo 1890 - 1940	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Allila Aleksander s. 1890	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.5.1924 - 1.9.1927	kyllä	ei	kyllä
Eloranta (e. Lindroos), Johan Viktor (Voitto, J.V.) s. 1876	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.7.1908, 1.6.1909 - 31.1.1911	kyllä	kyllä	ei
Eloranta Evert s. 1879	Turun läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1908 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Enne Yrjö 1898 - 1961	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 2.9.1927 - 2.11.1928	kyllä	ei	ei
Forsten Aino 1885 - 1937	Turun läänin pohjoinen vaalipiiri 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Gylling, Edvard Otto Vilhelm 1881 - 1938	Turun läänin pohjoinen vaalipiiri 1.8.1908 -	kyllä	kyllä	kyllä

	28.2.1910, 1.2.1911 - 16.5.1918			
Halén Verner Robert s. 1894	Turun läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1929 – 20.10.1930	kyllä	kyllä	ei
Hämäläinen, Kalle 1881 - 1953	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.7.1908, Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 1.8.1908 - 1.2.1914	kyllä	kyllä	ei
Hannunen Hilda s. 1882	Vaasan läänin eteläinen vaalipiiri 23.11.1920 - 30.4.1924	kyllä	ei	kyllä
Hurmevaara (v:een 1906 Pietikäinen), Herman 1886 - 1938	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.11.1917 - 31.03.1919	kyllä	kyllä	kyllä
Huttunen Pekka 1871 - 1932	Mikkelin läänin vaalipiiri 22.5.1907 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	ei
Ikonen, Oskar (Oskari) 1883 - 1938	Mikkelin läänin vaalipiiri 2.2.1914 - 3.4.1917	kyllä	kyllä	kyllä
Jalonen Heikki 1865 - 1932	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.2.1911 - 3.4.1917, Kuopion läänin itäinen vaalipiiri 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Jokinen Alma 1882 - 1939	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1908 - 25.9.1918	kyllä	ei	ei
Jokinen Väinö 1879 - 1920	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1908 - 16.5.1918	kyllä	ei	ei
Kallio Väinö 1897 - 1938	Vaasan läänin pohjoinen vaalipiiri 1.8.1929 - 20.10.1930	kyllä	ei	kyllä
Karhinen Hanna 1878 - 1938	Viipurin läänin itäinen vaalipiiri 2.2.1914 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	kyllä
Kellosalmi (v:een 1908 Pettersson),	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 1.6.1909 -	kyllä	kyllä	ei

Felix (Feliks) Emil 1877 - 1939	31.01.1911, 1.11.1917 - 16.5.1918			
Kiiskinen Aura 1878 - 1968	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 1.8.1908 - 31.1.1911, Uudenmaan läänin vaalipiiri 2.2.1914 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Kirjarinta (e. Virtanen), Hjalmar (Jalmari) 1881 - 1938	Vaasan läänin itäinen vaalipiiri 1.8.1908 - 28.2.1910	kyllä	kyllä	kyllä
Kirves, Johan (Juho) 1868 - 1961	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 22.5.1907 - 1.2.1914, 1.11.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Kiviniemi, Vilhelm (Ville) 1877 - 1951	Lapinmaan vaalipiiri 1.11.1917 - 25.9.1918	kyllä	ei	ei
Kohonen Hanna 1885 - 1944	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 4.4.1917 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Kohonen Jalo 1884 - 1935	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Komu, Johan (Juho) Alfred 1877 - 1928	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 3.4.1917, Vaasan läänin pohjoinen vaalipiiri 1.11.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Korhonen Kalle 1878 -1938	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 4.4.1917 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Kulmala Kalle 1891 - 1936	Turun eteläinen vaalipiiri 1.5.1924 – 20.10.1930	kyllä	kyllä	ei
Kuusinen, Otto Wilhelm (Otto Wille, O.W.) 1881 - 1964	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.8.1908 - 28.2.1910, 1.2.1911 - 1.2.1914, 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Kyhälä Kalle 1887 - 1938	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri	kyllä	kyllä	kyllä

	1.8.1929 - 20.10.1930			
Laakkonen, Adam 1883 - 1926	Oulun läänin pohjoinen vaalipiiri 2.2.1914 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Latva Toivo s. 1902	Vaasan läänin eteläinen vaalipiiri 2.9.1927 - 2.11.1928	kyllä	kyllä	kyllä
Lehtinen (e. Reinholdsson), Aleksandra (Sandra) 1873 - 1954	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 22.5.1907 - 28.2.1910	kyllä	kyllä	ei
Lehtinen, Juho (Jussi) Kustaa (J.K.) 1883 - 1937	Uudenmaan läänin vaalipiiri 4.4.1917 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	kyllä
Lehto Arvo s. 1898	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.8.1929 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	ei
Lehtosaari (e. Forsman), Johan (Jukka) Arndt 1889 - 1939	Uudenmaan läänin vaalipiiri 4.4.1917 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Lepola Kalle 1888 - 1937	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 4.4.1917 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Leppä Sulho s. 1878	Turun läänin pohjoinen vaalipiiri 4.4.1917 - 31.10.1917	kyllä	ei	ei
Letonmäki (e. Helin), Lauri Aukusti 1886 - 1935	Vaasan läänin itäinen vaalipiiri 2.2.1914 - 3.4.1917	kyllä	kyllä	ei
Lindqvist Konstantin 1877 - 1920	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 3.7.1917 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	ei
Lumivuokko (v:een 1906 Lindqvist), Johan (Jussi) Henrik 1884 - 1938	Uudenmaan läänin vaalipiiri 2.2.1914 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	kyllä
Mäenpää Aukusti s. 1891	Vaasan läänin pohjoinen vaalipiiri 6.3.1930 - 20.10.1930	kyllä	ei	ei
Mäkelä Santeri 1870 - 1938	Vaasan läänin itäinen vaalipiiri	kyllä	kyllä	kyllä

	1.3.1910 - 1.2.1914, 1.11.1917 - 16.5.1918			
Mäki Jaakko 1878 - 1938	Vaasan läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1908 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Manner Kullervo 1880 - 1939	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.3.1910 - 25.09.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Meriläinen Kalle 1895 - 1938	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 1.8.1929 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Nahkala Antti 1877 - 1942	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 5.9.1922 - 30.4.1924	kyllä	kyllä	kyllä
Nuorteva Santeri 1881 - 1929	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.7.1908, Turun läänin eteläinen vaalipiiri 1.6.1909 - 31.1.1911	kyllä	kyllä	ei
Nurmiranta Pekka s. 1887	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 5.9.1922 - 30.4.1924	kyllä	kyllä	kyllä
Paronen, Eemeli Johannes (Juho Emil) 1879 - 1957	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 2.2.1914 - 3.4.1917, 1.11.1917 - 31.3.1919	kyllä	ei	ei
Pärssinen, Hilja Amanda 1876 - 1935	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 22.5.1907 - 25.9.1918, 1.8.1929 - 23.9.1935	kyllä	ei	ei
Perälä Juho 1878 - 1938	Vaasan läänin eteläinen vaalipiiri 13.11.1928 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Perttilä, Matti Valfrid s. 1878	Uudenmaan läänin vaalipiiri 22.5.1907 - 31.5.1909, 1.3.1910 - 1.2.1914, Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 4.4.1917 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	ei
Pohjaranta Väinö 1898 - 1938	Turun läänin pohjoinen vaalipiiri 1.8.1929 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä

Pohjaväre (e. Helin), Emanuel 1875 - 1949	Vaasan läänin itäinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.5.1909, 1.2.1911 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	ei
Pohjola (e. Kontio), Johan Gustaf (Juho Kustaa Jukka) 1878 - 1948	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 1.6.1909 - 1.2.1914, 4.4.1917 - 31.10.1917	kyllä	ei	ei
Pulkkinen Hannes 1885 - 1938	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 5.9.1922 - 30.4.1924	kyllä	ei	kyllä
Railo (e. Helenius), Johan Nestor (Juho Nestori, Jussi) 1887 - 1920	Uudenmaan läänin vaalipiiri 2.2.1914 - 3.4.1917	kyllä	ei	ei
Rosenberg Mauritz 1879 - 1941	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 1.5.1924 - 1.7.1930	kyllä	kyllä	ei
Sainio, Johan Walfrid (Juho Walter Jussi) 1880 - 1920	Kuopion läänin itäinen vaalipiiri 1.8.1908 - 31.10.1917	kyllä	kyllä	ei
Salo Asser 1902 - 1938	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 1.8.1929 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Savenius Filemon s. 1883	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 1.5.1924 - 31.7.1929	kyllä	kyllä	ei
Sirola (e. Sirén), Yrjö Elias 1876 - 1936	Hämeen läänin pohjoinen vaalipiiri 22.5.1907 - 28.2.1910, Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.11.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Sivenius, Arthur (Artturi) 1876 - 1926	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.5.1909, 1.3.1910 - 31.1.1911	kyllä	ei	ei
Tabell Emil 1899 - 1937	Oulun läänin pohjoinen vaalipiiri 1.5.1924 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Tanner William s. 1884	Viipurin läänin itäinen vaalipiiri 2.9.1927 -	kyllä	kyllä	kyllä

	20.10.1930			
Tokoi (e. Hirvi), Antti Oskari 1873 - 1963	Vaasan läänin pohjoinen vaalipiiri 22.5.1907 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Toppinen Kalle 1892 - 1938	Kuopion läänin läntinen vaalipiiri 5.9.1922 - 30.4.1924	kyllä	ei	kyllä
Tuomi (e. Ahlbom), Onni Aleksanteri 1875 - 1933	Vaasan läänin itäinen vaalipiiri 1.8.1908 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Turkia, Matti 1871 - 1946	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 22.5.1907 - 31.5.1909, 2.2.1914 - 3.4.1917, Uudenmaan läänin vaalipiiri 21.10.1930 - 5.4.1945	kyllä	kyllä	ei
Urpilainen Siina 1893 - 1962	Oulun läänin eteläinen vaalipiiri 2.9.1927 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Usenius, Arthur Fredrik 1888 - 1937	Uudenmaan läänin vaalipiiri 1.11.1917 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	kyllä
Väisänen Matti 1887 - 1939	Uudenmaan läänin vaalipiiri 5.9.1922 - 20.12.1922	kyllä	ei	ei
Välisalmi (e. Karttunen), Johan Henrik (Juho Heikki) 1886 - 1947	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.11.1917 - 25.09.1918	kyllä	ei	ei
Valpas (Valpas, e. Hänninen, e. Hänninen-Walpas, e. Valpas-Hänninen), Edvard Walpas 1873 - 1937	Uudenmaan läänin vaalipiiri 22.5.1907 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Vatanen, Johan (Juho Jussi) 1875 - 1936	Uudenmaan läänin vaalipiiri 4.4.1917 - 16.5.1918	kyllä	kyllä	ei
Vihersalo,	Turun läänin	kyllä	kyllä	ei

Hedvig Elviira 1871 - 1918	eteläinen vaalipiiri 2.2.1914 - 10.4.1918			
Virkki, Michel (Mikko) s. 1870	Viipurin läänin itäinen vaalipiiri 1.8.1908 - 31.5.1909, 1.3.1910 - 25.9.1918	kyllä	kyllä	ei
Virta Jalmari 1884 - 1938	Hämeen läänin eteläinen vaalipiiri 1.5.1924 - 20.10.1930	kyllä	kyllä	kyllä
Vuoristo (e. Twilling), Johannes (Juho Jussi) 1880 - 1938	Viipurin läänin läntinen vaalipiiri 1.11.1917 - 16.5.1918	kyllä	ei	ei